

1.

LET-KAN (HÁI-LÊNG ÔNG)

Kòa-chhài-chí 1925/7

Tân Chheng-tiong

Tī chít-ê joah-thiⁿ Lék-kan chē tī *Ba-tek-hái ê chioh-poâⁿ*. Gîm i it-seng pi-siong ê koa, ēng só giâ ê khîm lâi toâⁿ.

Chhiⁿ-chhùi ê hái-éng, ek-lâi ek-khì tī i chē ê kha piⁿ. Tī hit hái lâi ū só thiàⁿ ê bó, cha-bó -kiáⁿ kap hâu-siⁿ.

I gîm m-sī hái lâi hái gōa, hong-kong keng-sek kap só ū; I gîm lūn tē chiūⁿ, tē-bīn chiūⁿ, iā bô pát-hāng ê kò -sū.

Lī-khui hái-éng, chiū kàu tē-bīn, tī-hia só khoàⁿ kap só thiaⁿ. Chē tī hoāⁿ-téng, lóng bô ià-siān, pi-siong *chám-chhoeh* lâi chhut-siaⁿ.

Gîm kóng, i ū tē-bīn piàn-kiâⁿ sì-hng, iû-lék ták só -chāi, Khoàⁿ-kìⁿ lāng-lāng sim-koaⁿ chân-jím, pí tī hái--ê khah lī-hāi.

Gîm kóng, sin-sū, bók-su, íóng-sū, lâi hù kiát-hun lé; Bók-su mng̃ kóng, “Kin-jít kiát-iok ê íóng-sū siáⁿ lāng--leh!”

Ìn kóng, “góa m-sī íóng-sū, sī tùi hái lâi, bô siók tī tē”, Sin-sū *puih* to, siok-lú âu-kiò, bók-su tiòh kiaⁿ bōe kóng-ōe.

力間 (海龍王)

芥菜子 1925/7

陳清忠

Tī 一个熱天力間坐 tī Ba-tek海ê石磐, 吟伊一生悲傷ê歌, 用所giâ ê琴來彈。

青翠ê海湧, 溢來溢去 tī伊坐ê跤邊; tī hit海內有所疼ê某、查某团kap後生。

伊吟m是海內海外, 風光景色kap所有; 伊吟論地上、地面上, 也無別項ê故事。

離開海湧, 就到地面, tī hia所看kap所聽; 坐 tī岸頂, lóng無ià-siān, 悲傷慘chhoeh來出聲。

吟講: 伊有地面遍行四方, 遊歷ták所在; 看見人人心肝殘忍, 比 tī海--ê khah厲害。

吟講: 紳士, 牧師, 勇士, 來赴結婚禮; 牧師問講: 「今日結約ê勇士啥人--leh!」

應講, 「我m是勇士, 是對海來, 無屬 tī地」紳士拔刀, 淑女喉叫, 牧師著驚bōe講話。

<p>Gîm kóng, lé-sek bōe soah, koáⁿ-kín khí-sin, lī-khui lé-pài thiaⁿ, iân lō thó -khùi tē chiūⁿ ê lâng sim-koaⁿ ok-tók, chin thang kiaⁿ.</p> <p>Sin-niū tak-jit chē tī hái lái, thī-khàu, bák-sái ná lōh hō , khàu kóng, “góa ê tiōng-hu, khó-sioh! Khó-sioh! M-sī Ki-tok-tō .</p> <p>Lék-kan thiaⁿ liáu, sim-koaⁿ kan-khó, koh-chài chít-pài chiūⁿ tē-bīn; ài chhōe bók-su, niá-siū sé-lé, thang tit tek-kiù ê bûn-pîn.</p> <p>I ũ chít-àm, giâ kim ê khîm, sim-koaⁿ <i>ut-chut</i>, lō -piⁿ chē. Khoàⁿ-kìⁿ bók-su, sin chhēng lé-hók, khiâ tī pēh-bé tùi hia kòe.</p> <p>“Lék-kan siáⁿ-sū lái mnḡ sé-lé! Thian-kok bô siók tī lí-ê, Oh-tit! Oh-tit! Siat-sú nā ē, góa ê chhâ-koái beh <i>puh-gê</i>.”</p> <p>Kàu-kék kî-koài!! Chhâ-koái puh-gê, siⁿ ki hoat hióh, kap tōa châng. Bók-su khui siaⁿ o-ló Siōng-tè, hoaⁿ-hí chín-kiù bê-lō -lâng.</p> <p>“Tē ũ chhin-chhiat! Hái ũ chhin-chhiat! Jit-goeh chhiⁿ-sîn kap tak-lūi; Ah! Thiⁿ, Tē, Hái, Siōng-tè--Tók-tók lâng ê chhin-chhiat tī toh-ūi?”</p> <p>Hit-tiáp liáu-āu, Lék-kan siōng-siōng chē tī Ba-tek-hái ê chióh-poāⁿ, Pi-siong thó -khùi, chhut-siaⁿ lái gîm, ēng só tōa ê khîm lái toāⁿ.</p>	<p>吟講：禮式bōe soah, 趕緊起身, 離開禮拜廳；沿路吐氣地上ê人心肝惡毒, 真thang驚。</p> <p>新娘tak日坐tī海內, 啼哭, 目屎若落雨；哭講：「我ê丈夫, 可惜！可惜！m是基督徒。」</p> <p>力間聽了, 心肝艱苦, koh再一pái上地面, ài chhōe 牧師, 領受洗禮, thang得得救ê文憑。</p> <p>伊有一暗, 舉金ê琴, 心肝鬱chut, 路邊坐；看見牧師, 身穿禮服, 騎tī白馬對hia過。</p> <p>「力間啥事來問洗禮！天國無屬tī你ê, oh得！oh得！設使若ē, 我ê柴拐beh puh芽。」</p> <p>到極奇怪！！柴拐puh芽, 生枝發葉, kap大攬；牧師開聲o-ló上帝, 歡喜拯救迷路者。</p> <p>「地有親切！海有親切！日月星辰kap tak類；Ah！天、地、海, 上帝--獨獨人ê親切tī toh位？」</p> <p>彼霎了後, 力間常常坐tī Ba-tek海ê石磐；悲傷吐氣, 出聲來吟, 用所帶ê琴來彈。</p>
<p>LEK-KAN THE NECKAN</p>	<p>力間 THE NECKAN</p>

(Lék-kan sī chú-i-sîn, piān-gî-siōng êk chòe; Hái-lêng-ông)

Goân-bûn sī chit chat 4 kù ê si. Chok-chiá sī Eng-kok kīn-sè ê tōa si-jîn, bûn-gē phoe-phêng-chiá, iā-sī tōa kàu-iók ka A-ló Má-thài (Mathew Arnold, 1822-1888). Chit-siú chiū-sī I só siá “kóng-oē-thé” si-tiong ê chit-phiⁿ. Lán ná thák chiū sūi-sī bêng-pék, chit ê kò -sū m-sī sít--ê, sī chòe--ê.

Taⁿ êk tī chia--ê, bōe kham-tit kóng sī si, in-uī lán ê si ū lán ê kui-kú; nā-sī chit-siú lóng bô chiàu kui-kú. Ták-chōa ū 15 jī iā 1 chōa chòe chit chat, chit-khoán ê thé phah-sîng bô teh thang khoán; êk án-ni si in-uī ài hō lāng khah hó thák nā-tiāⁿ.

Chóng--sī êk-chiá ê ì-sù m-sī iàu-kín tī kò -sū chin, á-sī ké; sī thé chiáⁿ-hêng á bô-chiáⁿ-hêng, Sī khah iáu-kin tī lâi-tiōng só pau-hâm ê ì-sù, khoánⁿ ū sím-mih thang chòe lán sìn-chiá ê kà-sī á-sī lī-ek á-bô?

Pi-phēng lâi kóng-

Chiàu lán só thák,

Lék-kan thang chí sím-mih khoán ê lāng?

Hái sī chí sím-mih, tē sī chí sím-mih?

Lék-kan ê bó siáⁿ-sū lâi thī-khàu?

Bók-su m-chiap-láp Lék-kan niá sé-lé sī cháiⁿ-iūⁿ?

Chhâ-koái ē puh-gê sī hián-chhut sím-mih?

Ā-sī ū sím-mih pát-hāng thang-chòe lán siūⁿ ê bûn-tê, lán nā íong-sêng ná-thák ná-siūⁿ ê síp-koán, chiū lán ē-tit thang ke-thiⁿ chin-chōe ê lī-ek.

(力間是水神，便宜上譯做：海龍王)

原文是一節4句ê詩。作者是英國近世ê大詩人，文藝批評者，也是大教育家A-ló Má-thài (Mathew Arnold 1822-1888)。這首就是伊所寫「講話體」詩中ê一篇。lán ná讀就隨時明白，這個故事m是實--ê，是做--ê。

Taⁿ譯tī chia--ê, bōe堪得講是詩，因為lán-ê詩有lán-ê規矩；若是chit首lóng無照規矩。Ták-chōa有15字也1 chōa做一節；chit款ê體拍算無teh thang看；譯án-ni是因為ài hō人khah好讀nā-tiāⁿ。

總--是譯者ê意思m是要緊tī故事真，á是假；是體chiáⁿ形á無chiáⁿ形，是khah要緊tī內中所包含ê意思，看有sím-mih thang做lán信者ê教示á是利益á無？

比並來講一

照lán所讀，

力間thang指sím-mih款ê人？

海是指sím-mih，地是指sím-mih？

力間ê某啥事來啼哭？

牧師m接納力間領洗禮是cháiⁿ-iūⁿ？

柴拐ē puh芽是顯出sím-mih？

Ā是有sím-mih別項thang做lán想ê問題，lán若養成ná讀ná想ê習慣，就lán ē得thang加添真濟ê利益。

<p>Chhiáⁿ liát-uī ê thak-chiá thak chit-phiⁿ, m̄-thang kan-ta khoàⁿ kò-sū chòe sim-sek, tau-kù chòe hó-thiaⁿ; nā án-ni chiū siá tī chia ê bók-tek sī khang-khang.</p>	<p>請列位ê讀者讀chit篇, m̄-thang kan-ta看故事做心適, tau句做好聽; 若án-ni就寫tī chia ê目的是空空。</p>
---	--

台語	華語解說
<i>Tân Chheng-tiong</i>	陳清忠 (1895 - 1960) : 台灣kan-ná-kiû (橄欖球) 之父, 台灣合唱團之父, 芥菜子創辦人。
<i>Ba-tek-hái</i>	Baltic sea的翻譯, 華語翻譯成波羅的海。
<i>chióh-poâⁿ</i>	石盤 : 又大又平的石頭。
<i>chhám-chhoeh</i>	慘chhoeh : 淒慘, 悲傷。
<i>puih</i>	puih/poeh : 拔出來。
<i>ut-chut</i>	鬱chut : 憂鬱, 鬱悶。
<i>puh-gê</i>	pug芽 : 發芽。
<i>Pi-phēng</i>	比並 : (1)比較。 (2)譬喻。